

[Henning Hasle.]

forholder det sig med disse Penge? Er det en yderligere Valutarereserve, vi har her?

Jeg vil dernæst i Tilknytning til Bemærkninger, som Bladet „Vestkysten“ har fremsat, gerne spørge den højtærede Handelsminister, om han virkelig mener, at det er forsvarligt og rigtigt af Pressesekretariatet at fremstille Danmarks Valutasituation som værende den, at vi for en Uge eller to siden havde Valuta til kun 5 Mill. Kr., naar Forholdet dengang var, at vi havde et Tilgodehavende paa 26 Mill. Kr. og en Gæld, som skulde afvikles ved Varelevering, paa 21 Mill. Kr.

Som sagt, hele Spørgsmaalet om vore Valutareserver er uklart, og jeg vilde i øvrigt gerne vide, til hvilken Kurs de paagældende Valutabeløb er optaget. Først naar der gives fuldstændig Besked, faar Oppositionen og andre Lejlighed til virkelig at tage Stilling til den Politik, Regeringen har gennemført. Jeg er klar over, at en Valutarereserve kan have andre Formaal end at imødegaa Varemangel — vor Skyld til Udlandet er ogsaa en Faktor, som maa tages i Betragtning. Jeg tror imidlertid, det er i alles velforstaaede Interesse, at Kortene lægges paa Bordet.

Nu maa det staa klart, at Spørgsmaalet om Anvendelse af Valutareserver og Guldbeholdningen er et Spørgsmaal om Dagen og Vejen. Paa længere Sigt kan vor Økonomi ikke klares hermed. Paa længere Sigt melder sig Spørgsmaalet om den økonomiske Politik, der skal føres under de Prisforhold, som staa saa klart udtrykt i de to Indekstal, 140 for Indførsel og 105 for Udførsel.

Tallene siger saa tydeligt, som det overhovedet er muligt, til det danske Folk, til den danske Regering og den danske Rigsdag, at der skal spares. Der skal spares af alle i den danske Familie, og kun paa en eneste Maade lader dette sig gøre: ved at nedsætte Forbruget.

Mere i Enkeltheder opgør jeg den økonomiske Fremtid, vi foreløbig har at regne med, saaledes: 1) Forskydningen i de udenlandske Valutakurser, Sterlings Fald og de øvrige Valutaers Stigning er til Ugunst for Danmark, 2) Tilførslerne udefra vil svigte som Følge af Prisstigninger i Udlandet, Fragtforhøjelser, Udførselsforbud o. lign., 3) der kan ikke optages udenlandske Statslaan, 4) den danske Statshusholdnings Udgifter vil stige.

Hvis disse Forudsætninger er rigtige for den nærmeste Fremtid — og jeg tror ikke, dette vil blive bestridt — saa er det ganske klart, at hele det danske Samfund maa ned-

sætte sit Forbrug, saa sandt som der under disse Forhold ikke er Mulighed for at importere mere end for det Beløb, vort reducerede Eksportprovenu bringer os.

For at undgaa Misforstaaelser vil jeg gerne gentage, at Pristallene for Ind- og Udførsel ikke slaar mig med Panik. Jeg synes, vi med Hjælp i mangfoldige historiske Erfaringer har Lov til at tro, at dette Forhold vil ændres i vor Favør; men Tid vil det tage, og Forbrugsbegrænsningen kommer vi ikke uden om. Dette er en Kendsgerning, som er skabt af alle Forholdene.

Den politiske Opgave bliver da at iværksætte denne Forbrugsbegrænsning paa en forstandig og rolig Maade, saaledes at der voldes mindst mulig Ulempe for Erhvervslivet, dets Arbejdere og Funktionærer, og derigennem for hele vort Folk.

Jeg pegede paa, at den voldsomme Krise i 1931—32 paa et meget væsentligt Punkt minder om Situationen i Dag. Denne Krise blev saa voldsom for os paa Grund af den uheldige Prisudvikling i vore Import- og Eksportforhold. Ogsaa dengang stod vi over for at skulle foretage en Forbrugsbegrænsning, og det kan fastslaas som en historisk Kendsgerning, at den blev foretaget paa en meget haardhændet Maade, nemlig ved en Kreditindskrænkning, der satte store Dele af Erhvervslivet i Staa. Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen vil være enig med mig i, at der paa denne Maade blev tilføjet Erhvervslivet megen Skade, ikke blot i Øjeblikket, men derved at Landets Banker, der end ikke altid kunde laane mod Sikkerhed i Kreditforeningsobligationer hos Nationalbanken, ogsaa mange Aar efter i deres Kreditgivning over for Erhvervslivet viste en Tilbageholdenhed, som var motiveret med den Situation, Nationalbanken dengang havde sat dem i.

Kreditindskrænkning er et kendt Midde, og det er probat. Den forhøjede Rente og indskrænkede Kredit sætter Erhvervslivet, først og fremmest Byggevirksomheden, i Staa. Derved mindsker man Købeevnen baade hos Driftsherrerne og Arbejderne, tvinger altsaa Indtægterne nedad og mindsker Muligheden for at købe Varer, baade udenlandske og danske under eet.

Ganske vist mindsker man ikke Indtægterne hos dem, der har Arbejde, idet Tariffønninger nok skal vedblive at bestaa. Indtægtsnedgangen rammer derimod først og fremmest dem, der bliver arbejdsløse ved, at Erhvervslivet hemmes eller gaar i Staa. I Virkeligheden fremkaldes Forbrugsindskrænkningerne saaledes ved den Arbejdsløshed, Kreditindskrænkningen skaber.